

Arbetssjukdom

Fakta om ersättning vid arbetsskada.

Det här faktabladet gäller för arbetssjukdom med visandedag:

TFA/PSA: 1 juli 1993–30 juni 2002.

TFA-KL: 1 februari 1994–30 juni 2002.

TFA-KP: 1 mars 1994–30 juni 2002.

Arbetssjukdom

Med arbetssjukdom menas sjukdom som orsakats av skadlig inverkan i arbetet, exempelvis genom buller, vibrationer, skadliga ämnen, tungt arbete eller olämpliga arbetsställningar, psykiskt påfrestande arbetsförhållanden med mera.

Visandedag

Visandedagen är som regel den första sjukskrivningsdagen eller dagen för första läkarbesök med anledning av skadan.

Bevisregel

För att en arbetssjukdom ska godkännas krävs att du har varit utsatt för en faktor som med hög grad av sannolikhet kan ge upphov till en sådan sjukdom som du har. Övervägande skäl ska också tala för samband mellan den skadliga inverkan och sjukdomen.

Hög grad av sannolikhet

Med hög grad av sannolikhet menas att det ska finnas en samlad och väsentlig kunskap inom medicinsk eller annan vetenskap om att något i arbetsmiljön har sådana skadebringande egenskaper att de kan orsaka sjukdom eller besvär. Denna uppfattning måste vara allmänt accepterad inom den medicinska vetenskapen.

Om olika specialisters uppfattningar går isär är kravet på hög grad av sannolikhet inte uppfyllt. En enskild läkares uppfattning i frågan anses inte vara ett tillräckligt underlag för att bedöma arbetsmiljön som skadlig.

Skadlig inverkan

I begreppet "skadlig inverkan" ingår också att man ska ha varit utsatt för den skadliga arbetsmiljön under så lång tid att sjukdom ska ha kunnat uppstå. Asbest anses till exempel kunna orsaka lungskada om man varit utsatt för asbestdamm under många år.

Övervägande skäl

Med övervägande skäl menas att det ska vara mer sannolikt att sjukdomen eller besvären beror på arbetet än på andra omständigheter. Ärftliga faktorer eller fritidssysselsättningar som kan orsaka sjukdom är exempel på sådana andra omständigheter.

Ersättning från Afa Försäkring

Arbetssjukdomen kan ge rätt till ersättning om skadan kvarstår 180 dagar efter visandedagen. Den ska dessutom vara godkänd av Försäkringskassan som arbetsskada eller finnas upptagen i förteckningen i ILO-konventionen (se baksidan) och vara godkänd av oss som arbetsskada.

180-dagarsregeln

180-dagarsregeln innebär att skadan ska kvarstå 180 dagar efter visandedagen och fortfarande orsaka sjukskrivning eller kostnader, till exempel för läkarvård. Det kan också innebära att skadan har medfört kvarstående besvär, till exempel hörselnedsättning till följd av skadligt buller i arbetet.

ILO-konventionen

Se förteckning på baksidan.

Afa Försäkring ger trygghet och ekonomiskt stöd vid sjukdom, arbetsskada, arbetsbrist, dödsfall och föräldraledighet. Våra försäkringar är bestämda i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter och vi försäkrar 9 av 10 människor i privat näringsliv, kommuner, och regioner.

Afa Försäkring drivs utan vinstsyfte. Vi förvaltar cirka 200 miljarder kronor för att säkerställa framtida utbetalningar till våra försäkrade. En viktig del av vår verksamhet är att stödja forskning och projekt som aktivt syftar till att förbättra arbetsmiljön.

Afa Försäkring har cirka 660 medarbetare och ägs av Svenskt Näringsliv, LO och PTK.

**ILO-konventionen (nr 121), Tabell 1.
Förteckning över yrkessjukdomar (reviderad 1980)**

Yrkessjukdomar

**Arbete som medför
exponering för risker***

1. Pneumokonioser orsakade av fibrosframkallande mineralpartiklar (silikos, antrakos-likos, asbestos) och silikotuberkulos förutsatt att silikos i väsentlig grad orsakat arbetsförmågan eller döden.	Allt arbete där arbetstagaren blir utsatt för denna risk.
2. Sjukdomar i andningsorganen orsakade av hårdmetalldamm.	„
3. Sjukdomar i andningsorganen orsakade av damm av bomull (byssinos), lin, hampa eller sisal.	„
4. Astma orsakad av sensibiliserande eller irriterande ämnen som kan ge dessa effekter och som förekommer i arbetsprocessen	„
5. Extrinsic allergisk alveolit och sviter därav orsakade av inandning av organiska dammpartiklar (enligt bestämmelser i landets lagstiftning).	„
6. Sjukdomar orsakade av beryllium eller giftiga föreningar därav.	„
7. Sjukdomar orsakade av kadmium eller giftiga föreningar därav.	„
8. Sjukdomar orsakade av fosfor eller giftiga föreningar därav.	„
9. Sjukdomar orsakade av krom eller giftiga föreningar därav.	„
10. Sjukdomar orsakade av mangan eller giftiga föreningar därav.	„
11. Sjukdomar orsakade av arsenik eller giftiga föreningar därav.	„
12. Sjukdomar orsakade av kvicksilver eller giftiga föreningar därav.	„
13. Sjukdomar orsakade av bly eller giftiga föreningar därav.	„
14. Sjukdomar orsakade av fluor eller giftiga föreningar därav.	„
15. Sjukdomar orsakade av koldisulfid.	„
16. Sjukdomar orsakade av toxiska halogenderivat av alifatiska eller aromatiska kolväten.	„
17. Sjukdomar orsakade av bensen eller dess giftiga homologer.	„
18. Sjukdomar orsakade av giftiga amino- och nitroderivat av bensen eller dess homologer.	„
19. Sjukdomar orsakade av nitroglycerin eller andra estrar av salpetersyra.	„
20. Sjukdomar orsakade av alkoholer, glykoler eller ketoner.	„
21. Sjukdomar orsakade av kvävande gaser: kolmonoxid, cyanväte eller toxiska föreningar därav, svavelväte.	„
22. Hörselnedsättning orsakad av buller.	„
23. Sjukdomar orsakade av vibrationer (rubbningar i muskler, senor, ben, leder, perifera blodkärl eller perifera nerver).	„
24. Sjukdomar orsakade av arbete i komprimerad luft.	„
25. Sjukdomar orsakade av joniserande strålning.	Allt arbete som medför exponering av joniserande strålning.
26. Hudsjukdomar orsakade av fysiska, kemiska eller biologiska faktorer som ej tagits upp under andra rubriker.	Allt arbete som medför exponering för den aktuella risken.
27. Primär hudcancer orsakad av tjära, beck, mineralolja, antracen eller föreningar, produkter eller rester av dessa substanser.	„
28. Lungcancer eller mesoteliom orsakade av asbest.	„
29. Infektions- eller parasitsjukdomar förvärvade i yrkesarbete som medför särskilt stor risk för smitta.	Se information under a, b, c och d nedan.

(a) Hälsovårds- och laboratoriearbete

(b) Veterinärarbete.

(c) Hantering av djur, djurkroppar, delar av djurkropp och handelsvaror som kan ha blivit kontaminerade av djur, djurkroppar eller delar av djurkroppar.

(d) Annat arbete som medför särskilt stor risk för kontaminering.

* Vid tillämpning av denna förteckning ska hänsyn tas till exponeringens art och grad när så är lämpligt.